
ZAKON o zaštiti od požara

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

U svrhu zaštite života ljudi i imovine od požara (u daljnjem tekstu: zaštite od požara), poduzimaju se mjere i radnje za otklanjanje uzroka požara, za sprečavanje nastajanja i širenja požara, za otkrivanje i gašenje požara, za utvrđivanje uzroka požara, kao i za pružanje pomoći kod otklanjanja posljedica prouzrokovanih požarom.

Odredbe ovog Zakona odgovorajuće se primjenjuju i na tehnološke eksplozije koje nastaju kao posljedica uporabe zapaljivih tekućina i plinova, te ostalih gorivih tvari koje sa zrakom mogu stvoriti eksplozivnu smjesu.

Zaštitu od požara organiziraju i osiguravaju njeno provođenje vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i prostora na način određen ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju Zakona.

Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na vojne građevine, građevinske dijelove i prostore, kao i građevine, građevinske dijelove i prostore od posebnog interesa za obranu Županije, osim ako posebnim propisima nije drukčije određeno.

Članak 2.

Vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i prostora, te druge fizičke osobe, dužne su provoditi mjere zaštite od požara koje su propisane zakonom, propisima donesenim na temelju zakona, priznatim pravilima tehničke prakse, planovima zaštite od požara i drugim odlukama tijela uprave i lokalne samouprave, te općim aktima pravnih osoba.

Pravne osobe, stručne službe tijela županijske vlasti, tijela županijske uprave, tijela jedinice lokalne samouprave i uprave (u daljnjem tekstu: stručne službe) dužne su, na način i pod uvjetima utvrđenim zakonom i propisima donijeti na temelju zakona, da svojim alatom, prijevoznim, tehničkim i ostalim sredstvima, a fizičke osobe i svojim radom sudjeluju u gašenju požara, spašavanju ljudi i imovine ugroženih požarom.

II. ORGANIZACIJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 3.

Vlada HB županije i općinski načelnik organiziraju zaštitu od požara na svom području, vode brigu o uspješnom provođenju i poduzimaju mjere za unapređenje zaštite od požara.

Općinsko vijeće donosi plan zaštite od požara na temelju procjene ugroženosti od požara, po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva unutarnjih poslova.

Skupština HB županije koordinira aktivnosti oko izrade procjene ugroženosti i planova zaštite od požara iz stavka 2. ovoga članka te donosi plan zaštite od požara županije koji se temelji na izrađenim planovima zaštite od požara iz stavka 2. ovoga članka, a po pribavljenom mišljenju Ministarstva unutarnjih poslova.

Predstavnička tijela iz stavka 2. i 3. ovog članka mogu donositi opće akte kojima, sukladno ovom Zakonu, određuju posebne mjere zaštite od požara na svom području.

Vlada Hercegbosanske županije na prijedlog ministra unutarnjih poslova, donosi godišnji program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Hercegbosansku županiju.

Ministar unutarnjih poslova donijet će propise o načinu izrade i primjeni metoda kod izrade

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

procjene ugroženosti iz stavka 2. ovoga članka te članka 7. stavak 1. i 2. ovoga Zakona.

Članak 4.

Općinski načelnik uređuje organizaciju i rad dimnjačarske službe, rokove čišćenja dimnjaka, te obavljanje nadzora nad radom dimnjačarske službe.

Članak 5.

Ministar unutarnjih poslova donijet će propise kojima se određuje sadržaj plana zaštite od požara iz članka 3. stavak 2. i 3. te članka 7. stavak 1. i 2. ovoga Zakona.

Skupština HB županije i općinsko vijeće, u cilju praćenja izvršenja plana zaštite od požara, najmanje jednom tijekom godine preispituju njegov sadržaj, ocjenjuju usklađenost ovog plana s novonastalim uvjetima (urbanističkim, graditeljskim, promjenom namjene građevine i slično) i prate dinamiku realizacije financijskih sredstava planiranih za zaštitu od požara.

Članak 6.

Radi utvrđivanja odgovarajuće organizacije i provođenja mjera zaštite od požara, građevine, građevinski dijelovi i prostori razvrstavaju se u četiri kategorije ugroženosti od požara, u ovisnosti o tehnološkom procesu koji se u njima odvija: proizvodi, prerađuje ili uskladišćuje, te vrste biljnog pokrova, vrsta materijala uporabljenog za izgradnju, te njenog značaja.

Ministar unutarnjih poslova donijet će propise o uvjetima, temeljima i kriterijima za razvrstavanje građevina, građevinskih dijelova i prostora u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara.

Ministar unutarnjih poslova rješenjem će razvrstati građevine, građevinske dijelove i prostore u odgovarajuće kategorije ugroženosti sukladno uvjetima, osnovama i kriterijima-predviđenim u propisima iz stavka 2. ovoga članka i odrediti rokove za izvršenje obveza koje iz toga proizlaze.

Članak 7.

Vlasnici, odnosno korisnici građevina i prostora razvrstanih u prvu kategoriju ugroženosti dužni su donijeti plan zaštite od požara na osnovi izrađene procjene ugroženosti od požara, organizirati službu zaštite od požara s vatrogasnom postrojbom i odgovarajućim brojem djelatnika za obavljanje

unutarnje kontrole nad provedbom mjera zaštite od požara.

Vlasnici, odnosno korisnici građevina i prostora razvrstanih u drugu kategoriju ugroženosti od požara dužni su donijeti plan zaštite od požara na osnovu izrađene procjene ugroženosti od požara, imati odgovarajući broj djelatnika radi obavljanja stalnog vatrogasnog dežurstva, gašenja požara i provedbu preventivnih mjera zaštite od požara.

Vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i prostora razvrstanih u treću kategoriju ugroženosti od požara dužni su imati najmanje jednog djelatnika koji neposredno organizira i brine o provođenju preventivnih mjera zaštite od požara.

Vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i prostora razvrstanih u četvrtu kategoriju ugroženosti od požara dužni su imati djelatnika zaduženog za poslove zaštite od požara.

Na radnom mjestu djelatnika odgovornih za poslove zaštite od požara u pravnim osobama i stručnim službama mogu se zaposliti osobe koji imaju najmanje završenu školu za stručnog djelatnika vatrogasca ili stručnu spremu tehničkog smjera i položen stručni ispit za obavljanje poslova zaštite od požara.

Ministar unutarnjih poslova propisuje program i način polaganja stručnog ispita za djelatnike iz stavka 5. ovoga članka.

Propisima iz članka 6. stavak 2. ovoga Zakona odredit će se minimalni broj vatrogasaca u vatrogasnoj postrojbi, te djelatnika zaduženih za poslove zaštite od požara koje moraju imati pravne osobe, vlasnici, odnosno korisnici građevina ili prostora razvrstanih u prvu i drugu kategoriju ugroženosti.

Članak 8.

Plan zaštite od požara kojeg su dužni donijeti vlasnici, odnosno korisnici građevina i prostora razvrstanih u prvu i drugu kategoriju ugroženosti, mora biti usuglašen sa planom zaštite od požara grada, odnosno općine.

Članak 9.

Pravne osobe koje su vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i prostora, te stručne službe, polazeći od vlastitih uvjeta i potreba, a sukladno propisima o zaštiti od požara, općim aktom utvrđuju mjere i poslove u svezi s provedbom i unapređenjem zaštite od požara.

Ministar unutarnjih poslova propisat će sadržaj općeg akta iz stavka 1. ovoga članka u dijelu koji se odnosi na zaštitu od požara.

Članak 10.

Vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i prostora dužni su osigurati provedbu mjera utvrđenih planom zaštite od požara iz članka 7. stavak 1. i 2. i mjera utvrđenih općim aktom iz članka 9. ovoga Zakona.

Djelatnici koji imaju posebne ovlasti i odgovornosti u pravnim osobama i stručnim službama svaki u svom djelokrugu, odgovorni su za provedbu mjera zaštite od požara, a naročito za održavanje u ispravnom stanju i svrsishodnu uporabu opreme i sredstava za gašenje požara, kao i za upoznavanje djelatnika sa opasnostima od požara na njihovim radnim mjestima.

Članak 11.

Radi otklanjanja uzroka zbog kojih može nastati požar ili koji olakšavaju njegovo širenje, društva za osiguranje dužna su pratiti i analizirati uzroke požara i ovisno o predmetu osiguranja, pri utvrđivanju uvjeta osiguranja, odnosno zaključenja ugovora s osiguranicima, predvidjeti mjere kojima je svrha uklanjanje tih uzroka, a tijekom trajanja osiguranja kontrolirati njihovu provedbu.

III. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 12.

Ministarstvo unutarnjih poslova sudjeluje u izradi planova prostornog uređenja glede zaštite od požara kada to odredi ministar graditeljstva obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša u suglasnosti s ministrom unutarnjih poslova.

Članak 13.

Posebne uvjete građenja u postupku utvrđivanja uvjeta uređenja prostora, glede zaštite od požara, utvrđuje Ministarstvo unutarnjih poslova.

Ministar unutarnjih poslova će donijeti propise kojima će se utvrditi građevine na koje se ne primjenjuje stavak 1. ovoga članka.

Članak 14.

Pravne osobe registrirane za projektiranje dužne su za građevine za koje je to traženo posebnim uvjetima građenja, mjere zaštite od požara, predviđene u glavnom projektu prikazati tako da se na temelju grafičkog prikaza, proračuna i tekstualnih

objašnjenja može ocijeniti predviđeni, odnosno odobreni sustav zaštite od požara, te njegova učinkovitost.

Sastavni dio glavnog projekta iz stavka 1. ovoga članka, za izdavanje građevne dozvole, čini prikaz predviđenih mjera zaštite od požara. U tekstualnom objašnjenju moraju se navesti propisi, odnosno priznata pravila tehničke prakse na kojima se temelji predviđeni sustav zaštite od požara.

Pravna osoba registrirana za projektiranje, koja je izradila glavni projekt, obavit će provjeru istog na način utvrđen svojim aktom i nakon obavljene provjere izdati ispravu kojom se potvrđuje da su mjere zaštite od požara, primjenjene u glavnom projektu, izrađene sukladno ovom Zakonu, uvjetima uređenja prostora, tehničkim normativima i normama.

Isprava iz stavka 3. ovoga članka sastavni je dio glavnog projekta.

Članak 15.

Tijelo uprave može izdati građevnu dozvolu za gradnju građevine ili njenu rekonstrukciju tek poslije prethodno pribavi suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova, da su u glavnom projektu predviđene propisane ili posebnim uvjetima građenja tražene mjere zaštite od požara u slučajevima kada je izdavanje takve suglasnosti određeno posebnim uvjetima građenja.

U slučajevima kad je posebnim propisima određeno izdavanje načelne dozvole, odgovarajuće se primjenjuju odredbe stavka 1. ovoga članka.

Kad građevnu dozvolu izdaje Ministarstvo graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša, suglasnost iz stavka 1. i 2. ovoga članka daje Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 16.

Uporabna dozvola za izgrađene ili rekonstruirane građevine može se izdati kad se utvrdi da su provedene mjere zaštite od požara predviđene glavnim projektom.

Inspektor zaštite od požara Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu; inspektor) sudjeluje u radu komisije za tehnički pregled građevine, koja se osniva prema odredbama posebnog zakona.

Komisija iz stavka 2. ovoga članka, pored poslova utvrđenih posebnim zakonom, utvrđuje da su

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

provedene mjere zaštite od požara utvrđene glavnim projektom.

Kada uporabnu dozvolu za izgrađenu ili rekonstruiranu građevinu izdaje Ministarstvo graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša poslove iz stavka 2. ovoga članka obavlja inspektor.

Ako se prilikom tehničkog pregleda građevine utvrdi da kod njene gradnje ili rekonstrukcije nisu provedene mjere zaštite od požara predviđene u glavnom projektu, postupit će se sukladno propisima u oblasti građenja.

Članak 17.

Za finalnu obradu vodoravnih i okomitih površina izlaza i izlaznih puteva u objektima smiju se ugrađivati samo materijali određenih požarnih karakteristika.

Za ugrađene materijale iz stavka 1. ovog članka izvođač radova dužan je pribaviti ispravu od ovlaštene pravne osobe o požarnim karakteristikama i dati na uvid komisiji iz članka 16. stavak 2. ovoga Zakona.

Ministar unutarnjih poslova donijet će propise o uvjetima koje glede zaštite od požara moraju zadovoljiti materijali iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 18.

Vlasnici građevina, građevinskih dijelova i prostora dužni su održavati u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, električne, plinske, ventilacijske i druge instalacije, dimnjake i ložišta kao i druge uređaje koji mogu prouzročiti nastajanje i širenje požara sukladno tehničkim normativima, normama i uputama proizvođača, o čemu moraju posjedovati dokumentaciju.

Ako se ne može utvrditi vlasnik iz stavka 1. ovoga članka, obveze utvrđene stavkom 1. ovoga članka preuzima korisnik, građevine, građevinskog dijela ili prostora

Vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i prostora, kad se ne može utvrditi vlasnik, dužni su održavati u ispravnom stanju uređaje, opremu i sredstva za dojavu, gašenje i sprečavanje širenja požara te druge zaštitne uređaje i instalacije sukladno tehničkim normativima, normama i uputama proizvođača, o čemu moraju posjedovati dokumentaciju.

Članak 19.

Vlasnici i korisnici građevina, građevinskih dijelova i prostora međusobne obveze utvrđene člankom 18. ovoga Zakona mogu urediti ugovorom.

Članak 20.

Za izvedene stabilne instalacije namjenjene za gašenje ili dojavu požara, detekciju zapaljivih plinova i para te druge zaštitne uređaje i instalacije koje služe za sprečavanje širenja požara i eksplozija, izvođač radova je dužan pribaviti ispravu od ovlaštene pravne osobe o ispravnom djelovanju tih instalacija i uređaja i zapisnik o obavljenom pregledu od ovlaštene pravne osobe i dati ih na uvid komisiji iz članka 16. stavak 2. ovoga Zakona.

Ispravnost instalacija iz stavka 1. ovoga članka mora se provjeravati najmanje jednom godišnje od strane ovlaštene pravne osobe, sukladno tehničkim normativima, normama i uputama proizvođača. O obavljenoj provjeri vodi se evidencija u kojoj se unosi podatak kad je provjera obavljena, tko ju je obavio i što je provjerom utvrđeno.

Djelatnici ovlaštenih organizacija iz stavka 1. i 2. ovoga članka koji obavljaju ispitivanja, moraju imati položen stručni ispit za obavljanje ispitivanja.

Ministar unutarnjih poslova propisuje posebne tehničke uvjete i druge uvjete koje moraju ispunjavati ovlaštene pravne osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

Ministar unutarnjih poslova propisuje program i način polaganja ispita iz stavka 3. ovoga članka. Ministar unutarnjih poslova izdaje ovlaštenje za obavljanje poslova iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 21.

Proizvodnja i promet uređaja, opreme i sredstava namjenjenih za gašenje, dojavu i sprečavanje širenja požara te drugih zaštitnih uređaja i instalacija obavljaju se sukladno posebnim propisima.

U proizvodnji, postupcima i uslugama u kojima se koriste uređaji, oprema, sredstva i instalacije iz stavka 1. ovoga članka, za koje nisu donijete norme, mogu se primjenjivati strane norme, sukladno Zakonu o standardizaciji, kao i neke norme koje bi se mogle upotrijebiti iz Zakona o standardizaciji, Zakona o mjernim jedinicama i Zakona o mjeriteljstvu.

Uređaji, oprema, sredstva i instalacije iz stavka 1. ovoga članka, koji se uvoze iz inozemstva, mogu se stavljati u promet samo ako je uvoznik pribavio ispravu ovlaštene pravne osobe o ispravnosti tih uređaja, opreme, sredstava i instalacija, kao i njihove podobnosti za namjenu svrhu. Za svaki uvezeni uređaj i svaku uvoznju količinu opreme istovrsnih dijelova nekog uređaja ili sredstva za gašenje, dojavu i sprečavanje širenja požara, uvoznik je dužan pribaviti navladenu ispravu, osim ako je to drugačije regulirano međudržavnim sporazumima.

Kad je posebnim propisima to određeno da je za stavljanje u promet uređaja, opreme, sredstava i instalacija iz stavka 1. do 3. ovoga članka potrebno odobrenje nadležnog tijela, takvo odobrenje izdaje ministar unutarnjih poslova.

Određbe stavka 2. do 4. ovoga članka odnose se i na zaštitnu i drugu osobnu opremu koju vatrogasci koriste kod gašenja požara i drugih tehničkih intervencija.

Ministar unutarnjih poslova propisuje posebne tehničke i druge uvjete koje moraju ispunjavati pravne osobe iz stavka 3. ovoga članka.

Ministar unutarnjih poslova izdaje ovlaštenje za obavljanje poslova iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 22.

(1) Vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i prostora dužni su posjedovati uređaje, opremu i sredstva za gašenje požara.

(2) Vrsta uređaja, opreme i sredstava iz stavka 1. ovoga članka, kao i mjesta na kojim se postavljaju, određuje se posebnim propisima.

Ministar unutarnjih poslova donijet će propise o izboru i određivanju količine aparata za gašenje požara, uvjetima koje moraju ispunjavati pravne osobe i radnje koje obavljaju kontrolu ispravnosti, servisiranje i održavanje aparata te rokove za provedbu kontrole ispravnosti i servisiranja.

Uređaji, oprema i sredstva za gašenje požara moraju se namjenski koristiti, biti u ispravnom stanju i posebno označeni te dostupni za uporabu.

Kontrolu ispravnosti i servisiranje aparata iz stavka 3. ovoga članka mogu obavljati pravne osobe, radnje te stručne službe, koje su tehnički i kadrovski osposobljene, na temelju ovlaštenja ministra unutarnjih poslova.

Djelatnici koji obavljaju nadzor ispravnosti i servisiranje aparata iz stavka 3. ovoga članka, moraju imati za obavljanje tih poslova položen stručni ispit.

Program i način polaganja ispita iz stavka 6. ovoga članka propisuje ministar unutarnjih poslova.

Popis ovlaštenih pravnih osoba, koji obavljaju poslove iz članka 20. stavak 1. i 2. i članka 21. stavak 3. ovoga Zakona te subjekata iz stavka 5. ovoga članka, objavljuje se u "Narodnim novinama".

Članak 23.

U svrhu sprečavanja i otklanjanja opasnosti od požara obvezno se osigurava vatrogasno dežurstvo odnosno motrilačko-dojavna služba i odgovarajuća oprema i sredstva za gašenje požara.

1. u građevinama za vrijeme održavanja priredbi, sajмова, izložbi ili sličnih prigoda;
2. na određenim vanjskim prostorima u vrijeme kada je opasnost za nastajanje požara na takvim prostorima vjerojatna ili očita (obavljanje žetve i vršidbe većeg obima, velika gradilišta, nacionalni parkovi, šume i slično).

Vatrogasno dežurstvo, odnosno motrilačko-dojavnu službu u slučajevima iz stavka 1. točke 2. ovoga članka osigurava vlasnik, odnosno korisnik ako se ne može utvrditi vlasnik navedenih građevina, odnosno površina.

Članak 24.

Na području općine gdje nije organizirano vatrogasno dežurstvo, odnosno motrilačko-dojavna služba iz članka 23. ovoga Zakona, a postoji vjerojatnost od izbijanja požara većeg obujma, općinski načelnik na temelju procjene ugroženosti od požara, dužan je organizirati takvo dežurstvo, odnosno službu.

Članak 25.

Tehnološki procesi u kojima se koriste ili proizvode zapaljive tekućine i plinovi ili eksplozivne tvari mogu se obavljati samo u građevinama ili njenim dijelovima koji su odvojeni od drugih proizvodnih i skladišnih dijelova građevine vatrootpornim pregradama koje onemogućavaju širenje požara.

Tehnološki procesi iz stavka 1. ovoga članka kao i radovi s otvorenim plamenom u blizini za-

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

paljivih tekućina, plinova, eksplozivnih i drugih tvari koje mogu izazvati požar moraju biti organizirani na način da opasnost od požara bude otklonjena, odnosno svedena na najmanju mjeru, ovisno o prirodi i uvjetima rada.

Građevine iz stavka 1. ovoga članka mogu se graditi samo na mjestima gdje njihova izgradnja ne ugrožava sigurnost od požara postojećih građevina ili okolnog prostora.

IV. VATROGASNE POSTROJBE I UDRUGE**Članak 26.**

Radi sudjelovanja u gašenju požara, spašavanju osoba i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama, provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i obavljanja drugih djelatnosti utvrđenih planovima zaštite od požara osnivaju se vatrogasne postrojbe i udruge dobrovoljnih vatrogasaca.

Poslove iz stavka 1. ovoga članka, vatrogasne postrojbe i udruge obavljaju bez obzira o čijoj se imovini radi, a u obavljenim poslovima dostavljaju izvješće Ministarstvu unutarnjih poslova.

Članak 27.

Osnivanje, organizacija i ostala pitanja od važnosti za djelovanje vatrogasnih postrojbi, udruge dobrovoljnih vatrogasaca i njihovih udruženja uredit će se posebnim zakonom, propisima na temelju zakona i općim aktima udruga građana.

V. GAŠENJE POŽARA**Članak 28.**

Svaka osoba koja primjeti neposrednu opasnost od nastanka požara ili primjeti požar, dužna je ukloniti opasnost, odnosno ugasiti požar ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili drugu osobu. Ako to osoba ne može učiniti sama, dužna je obavijestiti najbližu vatrogasnu postrojbu, policijsku upravu, centar za obavješćivanje i uzbuđivanje ili drugo tijelo jedinice lokalne samouprave i uprave.

Vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i prostora te ostale fizičke osobe dužne su odmah obavijestiti najbližu policijsku upravu ili policijsku ispostavu o svakom požaru koji kod njih nastane.

Članak 29.

Sustav organiziranja i rukovođenja akcijom gašenja požara i tehničkih intervencija uredit će se posebnim propisom.

VI. NADZOR NAD PROVEDBOM MJERA ZAŠTITE OD POŽARA**Članak 30.**

Nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju zakona obavlja inspektor za zaštitu od požara Ministarstva.

Nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara u šumama obavljaju i šumarski inspektori koji u obavljanju ovih poslova imaju ovlasti inspektora zaštite od požara Ministarstva unutarnjih poslova.

Nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara na poljoprivrednom zemljištu obavljaju i poljoprivredni inspektori koji u obavljanju ovih poslova imaju ovlasti inspektora zaštite od požara Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 31.

Odlukom općinskog načelnika uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova, može se propisati da određene poslove kontrole provedbe propisanih mjera zaštite od požara utvrđenih ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju zakona obavljaju vatrogasne postrojbe i vatrogasne udruge.

Odluku iz stavka 1. ovoga članka odredit će se:

1. vrsta građevina, građevinskih dijelova i otvorenog prostora koji će biti obuhvaćeni kontrolom,
2. način i postupak obavljanja poslova kontrole,
3. način izvješćivanja nadležne policijske uprave o nedostacima utvrđenih kontrolom,
4. uvjeti koje moraju ispunjavati osobe za obavljanje poslova kontrole u pogledu stručne spreme.

Ministar unutarnjih poslova propisuje obrazac iskaznice kojom se utvrđuje identitet osobe ovlaštene za obavljanje poslova kontrole, ovlaštenja te način njenog izdavanja.

Članak 32.

Poslove inspektora za zaštitu od požara mogu obavljati osobe koje imaju visoku stručnu spremu, tehničkog smjera i položen stručni ispit.

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Ministar unutarnjih poslova propisuje program i način polaganja stručnog ispita za inspektore iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 33.

U obavljanju nadzora inspektor za zaštitu od požara ima pravo pregledati sve zatvorene i otvorene prostorije, postrojenja i uređaje te poduzeti druge radnje potrebne za utvrđivanje primjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara.

U obavljanju nadzora inspektor za zaštitu od požara može ući u objekat na traženje stranke ili u slučaju otklanjanja ozbiljne neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi ili imovine većeg opsega.

Vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i prostora, dužni su omogućiti obavljanje inspeksijskih poslova i inspektoru za zaštitu od požara dati na uvid propisanu dokumentaciju i pružiti potrebne podatke i obavijesti.

Članak 34.

Ako u obavljanju nadzora inspektor za zaštitu od požara utvrdi da se pri gradnji građevine ne provode mjere zaštite od požara predviđene u glavnom projektu, o tome će obavijestiti nadležno tijelo graditeljstva.

Članak 35.

Ako u obavljanju nadzora inspektor za zaštitu od požara utvrdi da se u prometu nalazi oprema ili sredstva za gašenje i dojavu požara te drugi zaštitni uređaji i instalacije koje ne ispunjavaju uvjete iz članka 21. ovoga Zakona rješenjem će narediti da se ta oprema ili sredstva povuku iz prometa. Žalba na rješenje iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

Članak 36.

O obavljenom pregledu inspektor za zaštitu od požara dužan je sastaviti zapisnik.

Primjerak zapisnika uručuje se vlasniku, odnosno korisniku građevine, građevinskog dijela i prostora kod kojeg je pregled obavljen.

Članak 37.

U obavljanju svojih poslova inspektor za zaštitu od požara je dužan surađivati s drugim inspekcijama te pravnim osobama i stručnim službama.

Članak 38.

U obavljanju nadzora inspektor za zaštitu od požara je dužan čuvati kao tajnu podatke koji su na temelju zakona ili općih akata određeni kao državna, službena ili poslovna tajna.

Članak 39.

U svrhu sprečavanja nastajanja i širenja požara, omogućavanja spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom i omogućavanja gašenja požara inspektor za zaštitu od požara, rješenjem će narediti vlasniku, odnosno korisniku građevine, građevinskog dijela i prostora da poduzme određene mjere zaštite od požara propisane zakonskim propisima, donesenim na temelju zakona, priznatim pravilima tehničke prakse, planovima zaštite od požara i drugim odlukama tijela županije ili općine, te pravnih osoba, a naročito da:

1. dovedu u ispravno stanje postrojenja, instalacije ili uređaje;
2. obave rekonstrukciju građevine ili pojedinih prostora u njoj;
3. uklone otpad iz zatvorenih i otvorenih prostora koji je nastao u procesu rada ili je odložen na zakonom zabranjenim mjestima;
4. uklone predmete iz prostorija ili prostora, koji predstavljaju opasnost od nastajanja i širenja požara ili onemogućavaju brz i siguran izlazak iz ugrožene građevine ili prostora;
5. održavaju sve šumske ceste i puteve u stanju koje omogućava svakodoban pristup vatrogasnim vozilima;
6. izvedu stabilne, polustabilne, mobilne, odnosno druge odgovarajuće uređaje i instalacije za dojavu i gašenje požara te druge zaštitne uređaje i instalacije;
7. izvedu potrebne izlaze iz građevine ili građevinskog dijela prostora radi brzog izlaska osoba u slučaju požara;
8. onemoguće pristup vozilima koja pri radu mogu izbacivati iskre na mjestima gdje bi to predstavljalo opasnost od požara;
9. dovedu u ispravno stanje vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara ili tu opremu i sredstva postave na određeno mjesto;
10. uklone odnosno izmjene one elemente na postrojenjima, instalacijama i uređajima koji pri uporabi mogu prouzročiti požar;
11. uklone zapaljive tvari koje su ugrađene u konstruktivne elemente građevine ili kojima su obrađene vodoravne ili okomite površine izlaza i izlaznih puteva ako ti elementi predstavljaju opasnost za nastajanje ili brzo širenje požara;

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

12. onemogućuje ubacivanje izvana predmeta koji bi mogli prouzročiti požar u građevini ili otvorenom prostoru na koji je pristup ograničen;
13. nabave određenu količinu i vrstu tehničke opreme i sredstva za dojavu i gašenje požara;
14. osiguraju vatrogasna dežurstva u građevinama ili vanjskom prostoru.

Članak 40.

Radi otklanjanja neposredne opasnosti od požara inspektor za zaštitu od požara rješenjem će zabraniti:

1. držanje sirovina, gotovih proizvoda ili drugih predmeta u zatvorenim i otvorenim skladišnim prostorima;
2. uporabu otvorene vatre u zatvorenim i otvorenim prostorima (pušenje, zavarivanje, svjetiljke s otvorenim plamenom, otvorena ložišta, elektroinstalacije koje nisu u sigurnoj izvedbi i sl.);
3. uporabu građevina ili građevinskih dijelova postrojenja, instalacija ili drugih uređaja ako se njihovim preuređenjem ne može otkloniti nedostatak koji može prouzročiti požar;
4. uporabu uređaja, instalacija i sredstava dok se ne poduzmu mjere da se opasnosti uklone;
5. obavljanje određenog posla u građevini ili građevinskom dijelu, prostoriji odnosno prostoru (lakiranje, pretakanje zapaljivih tekućina i plinova, spaljivanje korova i sl.).

Žalba protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

Članak 41.

Ministarstvo unutarnjih poslova vodi evidenciju iz područja zaštite od požara za teritorij Hercegbosanske županije.

Ministar unutarnjih poslova propisuje sadržaj evidencija iz stavka 1. ovoga članka te način njihova vodenja.

Članak 42.

Ministarstvo unutarnjih poslova:

1. analizira stanje zaštite od požara i poduzima mjere u cilju njezina unapređenja;
2. brine se o usavršavanju i stručnom osposobljavanju inspektora;
3. obavlja i druge poslove koji su mu zakonom i drugim propisima, donesenim na temelju zakona, stavljeni u nadležnost.

Inspektor za zaštitu od požara može obaviti svaki inspeksijski posao u području zaštite od požara na teritoriji Hercegbosanske županije.

Članak 43.

Ministar unutarnjih poslova može radi obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju zakona, povjeriti obavljanje određenih stručno-tehničkih poslova (ekspertize, laboratorijska ispitivanja i sl.) odgovarajućim znanstvenim organizacijama, odnosno stručnim pravnim osobama i institucijama.

VII. FINANCIRANJE**Članak 44.**

Sredstva za aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara iz članka 3. stavak 5. ovoga Zakona osiguravaju se u županijskom proračunu.

Sredstva za provođenje mjera zaštite od požara, utvrđena županijskim planom zaštite od požara i planom zaštite od požara općine, osiguravaju se u proračunu Županije, odnosno općine.

Financiranje vatrogasnih postrojbi, udruga i njihovih udruženja urediti će se posebnim propisima.

Članak 45.

Vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i prostora, sukladno planu zaštite od požara i svojim općim aktom o zaštiti od požara, osiguravaju sredstva za provedbu mjera zaštite od požara.

VIII. KAZNE NE ODREDBE**Članak 46.**

Novčanom kaznom od 700,00 do 7.000,00 KM kaznit će se za gospodarski prijestup pravna osoba:

1. ako izda ispravu o glavnom projektu koji nije izrađen sukladno ovom Zakonu, uvjetima uređenja prostora, tehničkim normativima i normama (članak 14.);
2. ako obavlja poslove iz članka 20., 21. i 22. bez odobrenja;
3. ako izda ispravu o ispravnosti stabilnih instalacija namjenjenih za gašenje ili dojavu požara te drugih zaštitnih uređaja i instalacija koje ne udovoljavaju tehničkim normativima i

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

normama (članak 22. stavak 1. i 2. i članak 21. stavak 3.);

4. ako obavlja poslove kontrole ispravnosti i servisiranje ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata bez ovlasti (članak 22. stavak 5.) ili ih obavlja protivno propisima.

Za gospodarske prijestupe iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 150,00 do 700,00 KM.

Članak 47.

Novčanom kaznom od 210,00 do 2.100,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne sudjeluje u gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugroženih požarom (članak 2. stavak 2.);
2. ako ne donese opći akt kojim utvrđuje mjere i poslove u vezi s provedbom i unapređenjem zaštite od požara, ili ne provodi mjere koje se odnose na unapređenje sustava zaštite od požara, te mjere predviđene općim aktom o zaštiti od požara ili drugim općim aktima (članak 9.);
3. ako ne prati i ne analizira uzroke zbog kojih može nastati požar ili koji olakšavaju njegovo širenje (članak 11.);
4. izvođač radova, ako za finalnu obradu vodoravnih i okomitih površina izlaza i izlaznih putova u objektima ugrađuje građevinske materijale koji ne udovoljavaju određenim požarnim karakteristikama (članak 17.);
5. ako ne održava u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, električne, plinske, ventilacijske i druge instalacije, dimnjake i ložišta kao i druge uređaje koji mogu prouzročiti nastajanje požara ili ako o održavanju ne posjeduju dokumentaciju (članak 18. stavak 1.);
6. ako ne održava u ispravnom stanju uređaje, opremu i sredstva za gašenje požara ili ako o održavanju ne posjeduju dokumentaciju (članak 18. stavak 3.);
7. ako ne ispita instalacije najmanje jedanput godišnje od strane ovlaštene pravne osobe ili o obavljenoj provjeri ne vodi evidenciju (članak 20. stavak 2.);
8. ako stavi u promet uređaje, opremu i sredstva namjenjena za gašenje, dojavu i sprečavanje širenja požara za koje nije pribavljena isprava ovlaštene pravne osobe o njihovoj ispravnosti (članak 21. stavak 3.);
9. ako bez odobrenja stavlja u promet uređaje, opremu i sredstva namjenjena za gašenje ili dojavu požara za koje je potrebno odobrenje (članak 21. stavak 4.);

10. ako ne posjeduje uređaje, opremu i sredstva za gašenje požara sukladno propisima (članak 22.);
11. ako ne osigura vatrogasno dežurstvo odnosno motrilačko-dojavnu službu, odgovarajuću opremu i sredstva za gašenje požara (članak 23.);
12. ako ne obavijesti policijsku upravu ili policijsku ispostavu o nastalom požaru (članak 28.);
13. ako onemogućava inspektora za zaštitu od požara u obavljanju njegovih poslova ili odbija dati na uvid propisanu dokumentaciju ili mu ne pruži potrebne podatke ili obavijesti (članak 33. stavak 3.);
14. ako ne provede rješenje inspektor Ministarstva (članak 35.);
15. ako ne provede rješenje Ministra unutarnjih poslova (članak 39.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 100,00 do 210,00-KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 48.

Novčanom kaznom od 100,00 do 210,00 KM Kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

1. ako ne sudjeluje u gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugroženih požarom (članak 2. stavak 2.);
2. ako kao vlasnik, odnosno korisnik građevine, građevinskog dijela ili prostora ne održava u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, električne, plinske, ventilacijske i druge instalacije, dimnjake i ložišta kao i druge uređaje koji mogu prouzročiti nastajanje požara ili ako o održavanju ne posjeduje dokumentaciju (članak 18. stavak 1.);
3. ako ne započne gašenje ili ne obavijesti o nastalom požaru (članak 28. stavak 1. i 2.);
4. ako onemogućava inspektora za zaštitu od požara u obavljanju njegovih poslova ili odbije da mu pruži potrebne podatke ili obavijesti (članak 33. stavak 3.);
5. ako ne provede rješenje inspektora Ministarstva (članak 35.);
6. ako ne provede rješenje inspektora Ministarstva (članak 39.).

Članak 49.

Za gospodarski prijestup iz članka 46. stavak 1. točka 3. i 4. ovoga Zakona počinjenog drugi put, uz novčanu kaznu, izreći će se i mjera zabrane obavljanja djelatnosti u roku od 6 mjeseci.

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Za gospodarski prijestup iz članka 46. stavak 1. točka 3. i 4. ovoga Zakona počinjenog treći put uz novčanu kaznu, izreći će se mjera trajne zabrane obavljanja djelatnosti.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 50.**

Ministar unutarnjih poslova, u okviru ovlasti utvrđenih zakonom, može provedbenim propisima koje donosi određivati prekršaje i propisivati kazne za te prekršaje.

Članak 51.

Propisi za čije je donošenje po ovom Zakonu ovlašten ministar unutarnjih poslova donijeti će se u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ministar unutarnjih poslova, u suglasnosti s nadležnim ministrom, u okviru ovlasti utvrđenih zakonom, donosi propise o uvjetima sigurnosti i zaštite za građevine javne namjene, stambene, poslovne i druge građevine, šume i usjeve te ostale građevine u kojima postoji povećana opasnost nastajanja požara.

Članak 52.

Skupština HB županije, općinsko vijeće dužno je uskladiti plan zaštite od požara (članak 3.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu provedbenog propisa iz članka 5. stavak 1. ovoga Zakona.

Pravne osobe, te stručne službe, dužne su uskladiti opće akte o zaštiti od požara (članak 9.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu provedbenog propisa iz članka 9. stavak 2. ovoga Zakona.

Ovlaštene organizacije iz članka 20. stavak 1. i 2., članka 21. stavak 3. i članka, 22. stavak 5. ovoga Zakona dužne su, u roku 6 mjeseci od dana donošenja podzakonskih propisa koji reguliraju uvjete za obavljanje poslova ispitivanja, uskladiti svoje djelovanje s odredbama tih propisa.

Članak 53.

Inspektori za zaštitu od požara, zatečeni na tim radnim mjestima danom stupanja na snagu ovoga Zakona, koji nemaju stručnu spremu propisanu člankom 32. ovoga Zakona mogu i dalje ostati na tim radnim mjestima pod uvjetom da steknu tu stručnu

spremu u roku tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 54.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti od požara ("Narodni list HR H-B", br. 35/94).

Članak 55.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Hercegbosanske županije".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska Županija
Skupština
Broj: 01-02-81/2002.
Tomislavgrad 18. srpnja 2002. godine

Predsjednik Skupštine
Drago Stanić
